

عنوان مقاله:

دیگری و نقش آن در گفتمان مولانا

محل انتشار:

فصلنامه زبان پژوهی، دوره 11، شماره 32 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

ابراهیم کنعانی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه کوثر بجنورد

خلاصه مقاله:

دیگری، از موضوعات مهم طرح شده در حوزه‌های مطالعات فرهنگی، فلسفی، انسان‌شناختی و نشانه-معناشناسی است. یکی از مباحث‌های اصلی گفتمان عرفانی شرق، دیگری است و اصولاً در تمام عرفان مساله مهم، نگاه کردن از منظر دیگری است. مساله دیگری، از ویژگی‌های شاخص گفتمان عرفانی و فرهنگی مولانا نیز به شمار می‌آید. در گفتمان مولانا، دیگری در کارکردهای مختلف گفتمانی نمود می‌یابد و پیوسته تعاملی میان دیگری و من برقرار می‌شود. مساله مهم این است که این تعامل، چگونه تحقق می‌یابد و چه طور در شکل-دهی به معنا دخالت می‌کند. براساس این، پرسش اصلی پژوهش حاضر این است که چگونه و بر اساس کدام کارکردهای گفتمانی، تعامل میان دیگری و من تحقق می‌پذیرد و این تعامل در قالب چه گفتمانی طرح و نمایه می‌گردد. در واقع، هدف مقاله، تبیین ویژگی‌های نظام دیگرمحور و چگونگی تحقق آن، در دو نمونه از غزل‌های مولانا و بررسی نقش آن در شکل‌دهی به فضاهای فرهنگی و ارزشی است. فرضیه پژوهش از این قرار است که در غزل مولانا دیگری حضوری متمرکز دارد و مرکز انرژی‌ها است. هر چند این وجه متمرکز، در فرایندی تطبیقی حضور خود را به صورت منکثر به تمام فضا تسری می‌دهد و با ارتقای پایگاه حضوری من، ابژه‌ها و سوژه‌ها، وضعیت استعلایی را رقم می‌زند. این وضعیت، برآیند حضور بنیادی دیگری دیگری‌ها (فرامن) است که همه عوامل گفتمانی در پیوند با او معنا و ارزش می‌یابند.

کلمات کلیدی:

نشانه-معناشناسی، من، تعامل، دیگری، مولانا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/974565>

